

Specificul comunicării specializate ingineresti

Autor: M. Cerepanova

Studiul de față prezintă câteva reflecții asupra comunicării specializate ingineresti în corelație cu multilingvismul. Inițierea acestuia este condiționată de necesitatea dezvoltării competențelor comunicative la viitorii ingineri în cadrul cursului de limbă străină.

Epoca actuală, era mondializării și dezvoltării a tehnologiilor informaționale, înaintează cerințe din ce în ce mai mari față de nivelul științifico-teoretic și practic al pregătirii inginerilor contemporani. Însă, actualmente, un inginer ce pretinde a fi un bun specialist, trebuie să dea dovadă, pe lângă abilitățile și cunoștințele tehnice, de capacități manageriale și de lucru în echipă, fapt irealizabil fără o comunicare eficientă. În aceste condiții educația comunicării ingineresti joacă un rol important. Incapacitatea de a comunica eficient face ca inginerii să fie adesea percepuți ca intelectuali introvertiți și criticați pentru folosirea unei terminologii pe care oamenii obișnuiți o înțeleg cu greu.

Se știe că lumea ingineriei se intersectează cu lumea legislației, economiei, finanțelor, politicii și cu majoritatea celorlalte domenii în cadrul pieței mondiale, de aceea este nevoie ca inginerii să-și dezvolte abilitățile de comunicare pentru a-și spori performanțele pe piața muncii secolului XXI.

Așadar, abordând subiectul comunicării în contextul specializat al ingineriei, să evocăm mai întâi semnificația acesteia. Comunicarea, prin definiție clasică, este acțiunea de a comunica și rezultatul acesteia [1]. Ea presupune procesul prin care o persoană (sau un grup) transmite un conținut conceptual unei alte persoane sau unui alt grup [2: p. 21].

Comunicarea specializată concretizează și face accesibil atât procesul cunoașterii aprofundate cât și rezultatul lui. De aici rezultă una din caracteristicile principale ale comunicării

specializate – precizia și claritatea enunțurilor. Or, gândirea inginerească presupune abilitatea de a merge de la general la concret, de la abstractizări științifice la proiecte concrete, instrumente și tehnologii [3].

Comunicarea specializată inginerească se evidențiază prin expresivitate. Raporturile logice dintre propoziții se exprimă mai clar, sunt mai evidente. În acest context e de menționat importanța majoră a competențelor lingvistice ale inginerilor. Limba capătă în aceste situații o valoare deosebită și conferă celui care o cunoaște o putere pe care ceilalți nu o au. Cei care stăpânesc bine limba intervin în discuție mai des decât ceilalți, au posibilitate să reacționeze rapid și direct în procesul comunicării, dând dovadă în același timp de cunoaștere foarte bună nu doar a lexicului specializat, ci și a limbajului comun. Limba nu servește doar la vehicularea unor informații, ci configurează cunoștințele care sunt elaborate printr-o activitate discursivă. Discursul specializat poate părea perfect transparent doar dacă vedem limba ca mijloc fidel de expresie a gândirii. Atunci, ea transmite o imagine a realității, ce constituie o reflecție a realității însăși [4].

În secolul XXI, când știința și tehnologia sunt indispensabile omenirii, iar lumea ingineriei și a afacerilor devine globală, mobilitatea internațională a inginerilor profesioniști devine inevitabilă. Astfel, o condiție suplimentară a succesului inginerilor, întru realizarea comunicărilor eficiente internaționale, este cunoașterea limbilor moderne.

Limbile moderne favorizează încadrarea într-un mediu de comunicare multilingv a inginerilor, un mediu motivant, bine plătit și cu oportunități de avansare într-o carieră de succes. Anume în aceste condiții apare posibilitatea dezvoltării abilităților lingvistice și de comunicare, care stimulează o gândire complexă și deci conexiunea rapidă între idei, buna lor fundamentare și argumentare. Interacțiunea într-un mediu multilingv și multicultural trezește interesul, dorința de a munci și de a

comunica rezultatul muncii. Comunicarea, astfel, devine mai facilă și cunoaște progrese rapide.

Exemplul ilustrativ al necesității interacțiunii inginerilor multilingvi îl constituie întreprinderile multinaționale. Aceste întreprinderi joacă un rol important pe arena economiei mondiale. Este vorba de firme implantate în mai multe țări (cum ar fi în spațiul nostru *Orange*). Echipe multinaționale și multiculturală, care au credințe, comportamente, valori, dar și limbi materne diferite, trebuie să lucreze împreună, să-și consolideze eforturile pentru a obține rezultate bune. În aceste situații, apare necesitatea adoptării unei limbi unice de comunicare, care deseori coincide cu cea a limbii de origine a firmei. Această adoptare este justificată prin nevoia transmiterii informației referitoare la activitatea profesională rapid, precis și fără echivoc.

Pe de altă parte, comunicarea eficientă într-o limbă modernă oferă șanse de obținere a unui post de muncă în străinătate. Demonstrarea abilităților comunicative începe atunci de la un interviu susținut într-o limbă străină, indiferent că e unul direct sau indirect, prin telefon sau internet. Urmează apoi capacitatea de a se menține în postul de muncă, implicând comunicarea într-un mediu lingvistic, economic, social și cultural diferit de al nostru.

În acest context găsim de cuviință să evocăm importanța studierii în limbi moderne a limbajelor specializate, disciplinei revenind un loc de frunte în formarea competențelor comunicative la viitorii ingineri. Limbajele specializate oferă studentului posibilitatea de a se familiariza cu terminologia și cu situații reale cu care specialistul s-ar putea confrunța; de a recunoaște și a înțelege textele și documentele de specialitate (aceștia supunându-se anumitor norme, atât în ceea ce privește terminologia utilizată, cât și tehnicile de redactare și având drept scop limitarea numărului erorilor posibile.); de a comunica eficient în limbajul deprins; de a dezvolta strategii în limbajul specific; de a redacta

mesaje scrise, clar și eficient, în limba străină studiată; de a închea discursuri adaptate la situația de comunicare, ajustate între intenție și mijloc de expresie și de situație; de a realiza prezentări; de a participa la întâlniri de lucru sau conferințe; de a discuta cu posibili parteneri.

În concluzie menționăm că o comunicare în contextul specializat al ingineriei este nu doar transmiterea informației necesare pentru înțelegere între locutori, dar și o modalitate de a se afirma și a se impune în domeniul profesional, de a se influența reciproc prin convingere. Limba servește ca instrument de bază în stabilirea unei asemenea comunicări, solicitând respectarea normelor lingvistice și terminologice prestabilite. Necesitatea cunoașterii limbilor moderne se impune de procesul globalizării profesiei de inginer, care trebuie să fie capabil să facă față cerințelor și provocărilor secolului XXI.

Bibliografie:

1. *Dicționar explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică «Iorgu Iordan», Editura Univers Enciclopedic, 1998.
2. Voicu M., Rusu C. – *ABC – ul comunicării manageriale*, Editura «Danubius», Brăila, 1998.
3. Chiș D. *Textul de specialitate – discurs și document*, Editura «Augusta», Timișoara, 2001.
4. *Comunicare și limbaj specializat*: <http://www.unibuc.ro>
5. http://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-5-2011/ingineria-secolului-xxi_3249.html